Του **Αλέξανδρου Καπακτσή**

Ένα σημαντικό ζήτημα που αναφέρεται σε αρκετές διαφορετικές περιπτώσεις-εδάφια στη συμφωνία Τσίπρα και δανειστών είναι οι σχετικές αναφορές για τις τράπεζες. Είναι σημαντικό ζήτημα και εξαιτίας του ρόλου που παίζουν στη λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος και επειδή αποτελούν την ισχυρότερη μερίδα των ελλήνων κεφαλαιοκρατών και για το γεγονός ότι η χρηματοδότηση τους μέχρι τώρα με εγγυήσεις και ρευστό ύψους 211,5 δις **[1]** δεν έφθασε και απαιτούνται άλλα 10-25 δις.

Η συμφωνία λοιπόν απαιτεί τη “μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (BRRD) με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.” Η οδηγία είναι ένα κείμενο 159 σελίδων, εξειδικευμένο ώστε να χάνεται μέσα στο λαβύρινθο του ο μη ειδικός, που συντάχθηκε με την ευθύνη των μεγάλων τραπεζών και του διευθυντηρίου. Η πιο γνωστή του “καινοτομία” είναι ότι θεσμοθετεί την ευθύνη των καταθετών στη διάσωση των τραπεζών. Η εγγύηση καταθέσεων είναι έως 100.000 ευρώ. Αυτό το έως έχει τη σημασία του. Προεργασία σύνταξης νόμου υπάρχει με τη συμβολή ιδιωτικής εταιρείας-συμβούλου από την εποχή Χαρδούβελη. Οι πρόθυμοι να την ψηφίσουν βουλευτές την έχουν διαβάσει; Και αν το έχουν κάνει τι κατάλαβαν; Θα έχουμε πάλι τα φαινόμενα Μιχάλη Χρυσοχοΐδη και λοιπών;

Τι πάει να πει “με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής επιτροπής”; Τι θα κάνει αυτή πέρα από την υποχρέωση απόφασης για την ενσωμάτωση της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο; Επειδή δεν μπαίνει τίποτα τυχαία μένει να το δούμε συγκεκριμένα. Τίποτα καλό όμως δεν προμηνύει.

Η συμφωνία ακόμη απαιτεί ” να πραγματοποιήσει (η ελληνική πλευρά) τα απαραίτητα βήματα για την ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων τόσο αποφασιστικής δράσης για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια όσο και μέτρων για την

ενδυνάμωση της διακυβέρνησης του ΤΧΣ και των τραπεζών, ιδίως με την εξάλειψη κάθε πιθανότητας πολιτικών παρεμβάσεων, ιδιαίτερα στις διαδικασίες διορισμού.” Εδώ έχουμε πολλά μαζί. Πρώτα από όλα για να ενισχυθεί ο χρηματοπιστωτικός τομέας πρέπει να δοθεί λύση στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Δηλαδή πλειστηριασμοί πρώτης κατοικίας και σβήσιμο επιχειρηματικών χρεών για να μην επιβαρύνουν τους ισολογισμούς και την εικόνα των τραπεζών. Ακόμη, για την ενδυνάμωση της διακυβέρνησης, να μην μπαίνουν στις διοικήσεις πολιτικά πρόσωπα, πολύ περισσότερο εκπρόσωποι των εργαζομένων αλλά άνθρωποι των τραπεζών.

Πρόσφατο χαρακτηριστικό παράδειγμα ο διορισμός του κ. Άρη Ξενόφος που έχει διατελέσει ανώτατο διοικητικό στέλεχος σε πολλές Εταιρείες Διαχείρισης Κεφαλαίων στην Ελλάδα, στην Κεντρική & Νοτιοανατολική Ευρώπη και μέλος Διοικητικών Επιτροπών σε ιδιωτικές Ελληνικές Τράπεζες, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Το ίδιο βέβαια και στις διοικήσεις των τραπεζών που ενώ ανήκουν στον ελληνικό λαό με τον πακτωλό των δις που έχουν λάβει από αυτόν συνεχίζουν να τις κάνουν κουμάντο οι ιδιώτες μέτοχοι γεγονός που πρέπει να συνεχίζεται εσαεί.

Τρίτη αναφορά στις τράπεζες γίνεται σε σχέση με το υπό σύσταση ταμείο διαχείρισης δημόσιας περιουσίας: “Η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων θα αποτελέσει μια πηγή για την πραγματοποίηση της προγραμματισμένης εξόφλησης του νέου δανείου του ΕΜΣ και θα αποφέρει κατά τη διάρκεια του νέου δανείου επιδιωκόμενο συνολικό ποσό 50 δισεκ. ευρώ, εκ των οποίων τα 25 δισεκ. ευρώ θα χρησιμοποιηθούν για την επιστροφή της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών…” Στα περιουσιακά στοιχεία του ταμείου θα μπουν και οι τραπεζικές μετοχές του ελληνικού δημοσίου; Όπως ορίζει η συμφωνία: “ελληνικά περιουσιακά στοιχεία μεγάλης αξίας θα μεταφερθούν σε ανεξάρτητο ταμείο, το οποίο θα τα ρευστοποιήσει με ιδιωτικοποιήσεις και άλλους τρόπους. Η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων θα αποτελέσει μια πηγή για την πραγματοποίηση της προγραμματισμένης εξόφλησης του νέου δανείου του ΕΜΣ και θα αποφέρει κατά τη διάρκεια του νέου δανείου επιδιωκόμενο συνολικό ποσό 50 δισεκ. ευρώ…”

Το ξεπούλημα τους (έως 25 δις;) θα αποτελέσει το όχημα για την επαναφορά του πλήρους ελέγχου τους στους ιδιώτες ή θα ξεπουληθούν αντί πινακίου φακής σε ξένους τραπεζίτες ανταγωνιστές ή συνεταίρους; Πως να το ερμηνεύσουμε όταν ξέρουμε ότι είναι πολλά τα λεφτά για να μην υπάρχει σχεδιασμός και υπολογισμοί από πίσω.

Τέταρτη αναφορά στη συμφωνία: “Λόγω των σοβαρότατων προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο ελληνικός χρηματοπιστωτικός τομέας, ο συνολικός φάκελος του πιθανού νέου

προγράμματος του ΕΜΣ θα πρέπει να περιλάβει τη δημιουργία αποθεματικού ασφάλειας ύψους 10 έως 25 δισεκ. για τον τραπεζικό τομέα, ώστε να αντιμετωπιστούν οι πιθανές ανάγκες για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και το κόστος εξυγίανσης, εκ του οποίου αναμένεται να είναι άμεσα διαθέσιμο ποσό ύψους 10 δισεκ. ευρώ σε διαχωρισμένο λογαριασμό στον ΕΜΣ.” Δεν ξέρουμε που θα μας βγάλει η υπόθεση γι αυτό ας πάρουμε για να έχουμε. Ο λαός θα χρεωθεί και οι ξένοι του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης θα έχουν στο ταμείο τους, το δικό τους ταμείο, τα λεφτά. Μη τυχόν και έχουμε καμιά ανατροπή και τα βάλουν στο χέρι οι κουρελήδες ζητιάνοι και τα χρησιμοποιήσουν αλλιώς, όπως για παράδειγμα, να εξασφαλίσουν ψωμί για τα παιδιά τους και φάρμακα για τους αρρώστους!

Και τέλος ” Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ έχει επίγνωση ότι η ταχεία λήψη απόφασης επί νέου προγράμματος αποτελεί προϋπόθεση για να ανοίξουν πάλι οι τράπεζες, ώστε να αποφευχθεί με τον τρόπο αυτό η αύξηση του συνολικού χρηματοδοτικού φακέλου.” Βιάζονται, πολύ βιάζονται! Για το καλό μας… Με τον εκβιασμό μην φουσκώσουν και άλλο τον λογαριασμό προτρέπουν: πάρτε αποφάσεις, υποκύψτε και θα σας έρθει φθηνότερα, μην πολυκοιτάτε το εμπόρευμα έτσι και αλλιώς δεν έχετε εναλλακτικό δρόμο… Δεν φθάνει μόνο να βιαστούμε γι αυτό. Έχουν πρόθεση να πιάσουν αμέσως δουλειά. Μετά τις διακοπές βεβαίως βεβαίως. “Η ΕΚΤ και ο ΕΕΜ θα διενεργήσουν συνολική αξιολόγηση μετά το καλοκαίρι. Το συνολικό αποθεματικό ασφάλειας θα καλύψει τις πιθανές κεφαλαιακές ελλείψεις μετά τη συνολική αξιολόγηση αφού εφαρμοστεί το νομοθετικό πλαίσιο.” Να ξέρουν πόσο και τι είδους κουστούμι θα κόψουν.

Αυτό που κάνει εντύπωση είναι η σιγή των Ελλήνων τραπεζιτών. Η μόνη δήλωση που έγινε με απαράμιλλη ψυχραιμία Βούδα σαν να μην τρέχει τίποτα για τα συμφέροντα τους είναι του κ. Σάλλα στις 16-7-2015. Ξέρει κάτι και τι ξέρει ο κ. Σάλλας που δεν δημοσιοποιείται; Αντίθετα ωσάν πατριάρχης του γένους μπορεί να εξαγγέλλει γενικές αρχές της νέας πανεθνικής προσπάθειας: «Η χώρα έχει ανάγκη από ένα νέο αφήγημα, από μια νέα αρχή.

Πρέπει να δούμε όλοι, και του Ναι και του Όχι, τη νέα Συμφωνία ως ευκαιρία για την εξυγίανση των Δημόσιων Οικονομικών και την ενίσχυση του ανταγωνισμού της χώρας.

Είναι ανάγκη να τεθούν οι βάσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ανάκαμψη της οικονομίας. Όλο το βάρος πλέον πρέπει να δοθεί στις επενδύσεις για την αναβάθμιση και την ανάπτυξη του τόπου και κυρίως για την αντιμετώπιση της ανεργίας. Οφείλουμε να δώσουμε προοπτική στους νέους και το επιστημονικό δυναμικό της χώρας.

Σήμερα καλούνται όλοι οι Έλληνες και πρώτη η επιχειρηματική κοινότητα, να δώσουν το

παρών για την επανεκκίνηση της οικονομίας»[2].
Δημοσιεύματα αναφέρουν ότι ισχυρό θεωρούν στελέχη των κορυφαίων επενδυτικών οργανισμών το σενάριο της **συγχώνευσης** στον **ελληνικό τραπεζικό** χώρο, μετά τα **αποτελέσματα** των **stress tests** από την ΕΚΤ και σύμφωνα με όσα πιστεύουν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες, θα γίνουν τελικά **τρεις ή ακόμα και δύο**! Η Eurobank διεκδικείται από Εθνική και Άλφα με τις πλάτες από το Κατάρ. Τα funds που έχουν επενδύσει στη τράπεζα αυτή τελευταία και έχουν κεφάλαια διαθέσιμα φαίνεται να συμφωνούν γιατί προβλέπουν ότι με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου θα καταλάβουν ισχυρές θέσεις.

Το πιθανότερο σενάριο που εκτιμούν ότι θα τεθεί στο τραπέζι περιλαμβάνει την **Εθνική** και τη **Eurobank**, ενώ σημειώνουν ότι το Fairfax εξ αρχής στο ενοποιημένο σχήμα επιθυμούσε να τοποθετήσει περί του **1 δισ.** ευρώ. Τα πάντα ωστόσο θα εξαρτηθούν από τις κεφαλαιακές ανάγκες που θα προκύψουν και από το ποσό που θα κληθεί να καλυφθεί είτε **ξεχωριστά** στις **τράπεζες**, είτε σε υπό **συγχώνευση σχήματα**. Την ίδια στιγμή, σημειώνεται, το καναδικό Fairfax (έχει αγοράσει μετοχές της Eurobank κοψοχρονιάς με αρχικό κόστος κτήσης 0,31 ευρώ και μέσω κόστος κτήσης περίπου στα 0,16 ευρώ) που έχει μεγάλη έκθεση στο ελληνικό χρηματιστήριο και με 13% της Eurobank, περί τα 2 δισεκ. μετοχές, είναι προφανές ότι έχει αποφασίσει να στηρίξει την επένδυση του συμμετέχοντας και στην νέα αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Αν και είναι ακόμη δεν είναι σαφείς οι προϋποθέσεις, το ύψος και οι όροι των αυξήσεων κεφαλαίου πληροφορίες αναφέρουν ότι το lobbying δηλαδή οι μαζικές παρεμβάσεις των μεγάλων ξένων επενδυτών στην Ελλάδα, προς τους θεσμούς και τους μηχανισμούς των Βρυξελλών έχουν πυκνώσει [3]. "Όπως κάθε λογικά σκεπτόμενος επενδυτής που επενδύει σε τράπεζες, οι πελάτες μας θα εξετάσουν σοβαρά το ενδεχόμενο αύξησης των δεσμεύσεών τους προς την Εθνική Τράπεζα, υπό συγκεκριμένες συνθήκες", επιβεβαιώνει η νομική εταιρεία Shearman & Sterling LLP που αντιπροσωπεύει την Εθνική Τράπεζα, σε επιστολή της, ημερομηνίας 17 Ιουλίου, που εστάλη προς τους δανειστές."Οι πελάτες μας σκοπεύουν να διασφαλίσουν πως τα δικαιώματά τους προστατεύονται πλήρως από την υφιστάμενη νομοθεσία", επισημαίνεται ακόμη στην ίδια επιστολή.

Εν τω μεταξύ σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της Alpha Bank στη Βουλγαρία έναντι συμβολικού τιμήματος 1 ευρώ θα προχωρήσει η Eurobank. Τα διοικητικά συμβούλια των δυο τραπεζών επικύρωσαν τη συναλλαγή.

Με την εξαγορά αυτή η Eurobank αποκτά ένα επιπλέον δίκτυο 83 καταστημάτων τα οποία προστίθενται στα 180 καταστήματα που έχει η Eurobank στη Βουλγαρία (ελέγχει την

Postbank, δηλαδή το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της Βουλγαρίας) **[4]**. Με την εξαγορά αυτή η Eurobank θα γίνει η τέταρτη μεγαλύτερη τράπεζα στη Βουλγαρία. Τι συμβαίνει με τα διαμάντια στο στέμμα των ελληνικών τραπεζών που είναι οι θυγατρικές στο εξωτερικό; Τα ξαναμοιράζονται ή στήνονται αδιαφανή παζάρια και συμφωνίες με ευρύτερες στοχεύσεις;

Ανακεφαλαιώνοντας. Θα πληρώσουμε ξανά ακριβά το μάρμαρο των τραπεζών για να εξασφαλιστούν τα συμφέροντα ντόπιων και ξένων τραπεζιτών και πιστωτών. Η συμφωνία έχει ανοίξει το δρόμο ακόμη και για κούρεμα των καταθέσεων. Οι τράπεζες θα συνεχίσουν να είναι στα χέρια του κεφαλαίου παρόλο που έχουν εξαγορασθεί πολλές φορές την αξία τους από το υστέρημα του ελληνικού λαού. Θα συνεχίσουν να είναι τα τανκς ισοπέδωσης της λαϊκής βούλησης και μηχανισμός στραγγαλισμού του πολιτικού συστήματος. Η κρατικοποίηση τους με εργατικό έλεγχο είναι καθήκον πρώτης γραμμής για να αποκρουστούν οι εκβιασμοί και να ανοίξει ένας άλλος δρόμος ξεπεράσματος της κρίσης προς όφελος των εργαζομένων και του λαού. Από μόνη της αυτή η επιλογή δεν αρκεί αλλά και χωρίς αυτή είναι σχεδόν αδύνατον να επιτευχθεί μια ανατροπή.

20-7-2015

[1] Πηγή: Του Λευτέρη Χαραλαμπόπουλου – «Unfollow» 05/04/2014 **Για πόσο θα πληρώνουμε τους τραπεζίτες Σάλλα, Κωστόπουλο, Λάτση;**

[2] Δελτίο τύπου της τράπεζας Πειραιώς.

[3] www.bankingnews.gr 20-7-2015

[4] Τα Νέα 20-7-2015